

**อิทธิพลของสุขภาพองค์การและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร**

**INFLUENCES OF ORGANIZATIONAL HEALTH AND CULTURE ON
THE PUBLIC SERVICES' EFFECTIVENESS OF PHANNA NIKHOM LOCAL
GOVERNMENT ORGANIZATIONS, SAKON NAKHON PROVINCE**

รัฐพล สุขประเสริฐ¹ สามารถ อัยกร² ชชาติชัย อุดมกิจมงคล³

Rattaphon Sukpraseat¹, Samart Aiyakorn² and Chardchai Udomkijmongkol³

Received: 19/05/2022

Revised: 16/06/2022

Accepted: 27/08/2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับสุขภาพองค์การ วัฒนธรรมองค์การ และประสิทธิผล การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร 2) อิทธิพลของสุขภาพองค์การ และวัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 253 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ ขั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) สุขภาพองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง วัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สุขภาพองค์การ ด้านความสมัครสมานสามัคคี มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการ จัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยสามารถทำนายระดับประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน เขตอำเภอพรรณานิคม ได้ร้อยละ 23.30 ($R^{2Ad}=.233$) วัฒนธรรมองค์การ ด้านวัฒนธรรมส่วนร่วม ด้าน วัฒนธรรมเอกภาพ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอพรรณานิคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวัฒนธรรมปรับตัว มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม ได้ร้อยละ 47.00 ($R^{2Ad}=.470$)

คำสำคัญ : สุขภาพองค์การ, วัฒนธรรมองค์การ, ประสิทธิภาพ, การจัดบริการสาธารณะ

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Student of Master of Public Administration Program Sakon Nakhon Rajbhat University

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assistant Professor of Master of Public Administration Program Sakon Nakhon Rajbhat University

Abstract

The purposes of the study included the following: 1) To investigate the level of organizational health, organizational culture, and the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province, 2) To examine the influences of organizational health and organizational culture on the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province. Obtained through stratified sampling technique, the samples consisted of 253 personnel of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province. The tool used for data collection was a questionnaire and statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression, Analysis. The study revealed these results: 1) The organizational health of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province, as a whole, was at the moderate level ($\bar{X}=3.46$). The organizational culture of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province, as a whole, was at the high level ($\bar{X}=3.56$). Also, the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province, as a whole, was at the high level ($\bar{X}=3.58$). 2) Of the organizational health, the unity significantly influenced on the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province at .01 with the prediction power of the public services' effectiveness of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province 23.30% ($R^{2Ad}=.233$). Regarding the organizational culture, participation/involvement culture ($\beta=.251$) and consistency culture ($\beta=.245$) significantly influenced on the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province at .01 whereas adaptation culture significantly influenced on the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province at .05. Altogether, they could be used to correctly predict the effectiveness of the public services of Phanna Nikhom Local Government Organizations, Sakon Nakhon Province 47% ($R^{2Ad}=.470$).

Keywords : Organizational health, organizational culture, public service, effectiveness

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในการเมืองการปกครองของชุมชนต่าง ๆ เฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งกล่าวในทางทฤษฎีและแนวความคิดทางปกครอง จะเห็นได้ว่ารัฐบาลซึ่งเป็นกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐบาลนั้น ย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากมายในการบริหารประเทศให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต (Well being) อีกทั้งความมั่นคงแห่งชาติทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (National security) แต่ย่อมเป็นไปไม่ได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึงทุกชุมชนของประเทศเพราะอาจจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการดำเนินงาน การที่อาจจะไม่สนองตอบต่อความต้องการของแต่ละชุมชนได้ และรวมทั้งข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณ (Budget)

และตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินงานให้ทั่วถึงได้ เมื่อเป็นดังนี้ การลดภาระของรัฐบาลโดยการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการประสงคของชุมชนนั้น ๆ จึงเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเกิดขึ้น (Jack C. Plano and Others, 1973, p.147 อ้างถึงใน ประทาน คงฤทธิศึกษากร, 2545)

การบริการสาธารณะ (Public service) เป็นกิจกรรมของรัฐที่เก่าแก่ เกิดขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สังคม หรือเป็นกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นและนำไปปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมการบริการสาธารณะจึงเป็นการบริการที่รัฐเป็นผู้จัดทำ/ดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ประชาชนซึ่งบริการเหล่านั้น อาจเป็นบริการที่รัฐจัดทำ/ดำเนินการเอง หรือมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชนจัดทำ/ดำเนินการแทนก็ได้ บริการสาธารณะนั้นประชาชนอาจได้รับประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ และบริการสาธารณะนั้นต้องเป็นบริการที่จัดให้ประชาชนทั่วไปเป็นประโยชน์กับทุกคน บริการสาธารณะจึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบที่มอบอำนาจให้รัฐบาล หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการดังนั้นการจัดบริการสาธารณะของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐจึงไม่สามารถดำเนินการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดได้ (อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี, 2558)

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งมี จำนวน 11 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลตำบลไร่ เทศบาลตำบลบัวสว่าง เทศบาลตำบลพอกน้อย เทศบาลตำบลพรหมานิคม เทศบาลตำบลพรหมานคร เทศบาลตำบลนาใน เทศบาลตำบลนาหัวบ่อ เทศบาลตำบลวังยาง องค์การบริหารส่วนตำบลช้างมิ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม และองค์การบริหารส่วนตำบลปะชี ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 11 แห่ง มีนโยบายในการให้บริการสาธารณะ ดังนี้ 1) นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2) นโยบายด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) นโยบายด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน 4) นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว 5) นโยบายด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) นโยบายด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) นโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดีและบริการสาธารณะ แต่ปัจจุบันด้วยภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมีมากขึ้นและงบประมาณที่ต้องบริหารเพิ่มขึ้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ย่อมส่งผลถึงความคาดหวังของประชาชนในการได้รับการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จะต้องปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์การในการให้บริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยสุขภาพขององค์การ และวัฒนธรรมขององค์การหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการให้บริการสาธารณะ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนครเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอพรหมานิคม, 2563)

สุขภาพขององค์การเป็นตัวบ่งชี้อย่างหนึ่งของการมีประสิทธิภาพขององค์การ (Hoy and Ferguson, 1985, p.117) รวมถึงการมีวัฒนธรรมขององค์การที่ดีด้วย องค์การใดมีสุขภาพดีองค์กรนั้นย่อมมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Hoy and Miskel, 2013) ได้รับความไว้วางใจจากสังคม ทำให้เกิดความเชื่อถือและการยอมรับเกิดขึ้น ช่วยทำให้องค์การเติบโตและอยู่รอดอย่างยั่งยืนได้ (จิระประภา อัครบวร, 2549, หน้า 100) แนวคิดสุขภาพขององค์การนิยมนำมาประเมินการดำเนินงานขององค์การ (Clark and Fairman, 1998, p.112) รวมทั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงาน และการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ นอกจากสุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานและประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว รูปแบบวัฒนธรรมองค์กรก็เป็นหัวใจของความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเชื่อ ค่านิยมของสมาชิกในองค์กรที่ยึดถือร่วมกัน องค์กรใด ๆ ที่มีการกำหนดระบบในการบริหารที่ดีมีระเบียบปฏิบัติงานที่ชัดเจนย่อมนำมาสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ (วิภาดา คุปตานนท์, 2551, หน้า 277) ดังนั้น วัฒนธรรมองค์การจึงเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ของบุคลากรทุกด้าน ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมในองค์การจึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ในการที่จะหาแนวทางในการเปลี่ยนแปลงแบบวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลดีทั้งต่อตัวบุคลากรและองค์การด้วย (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2546, หน้า 36)

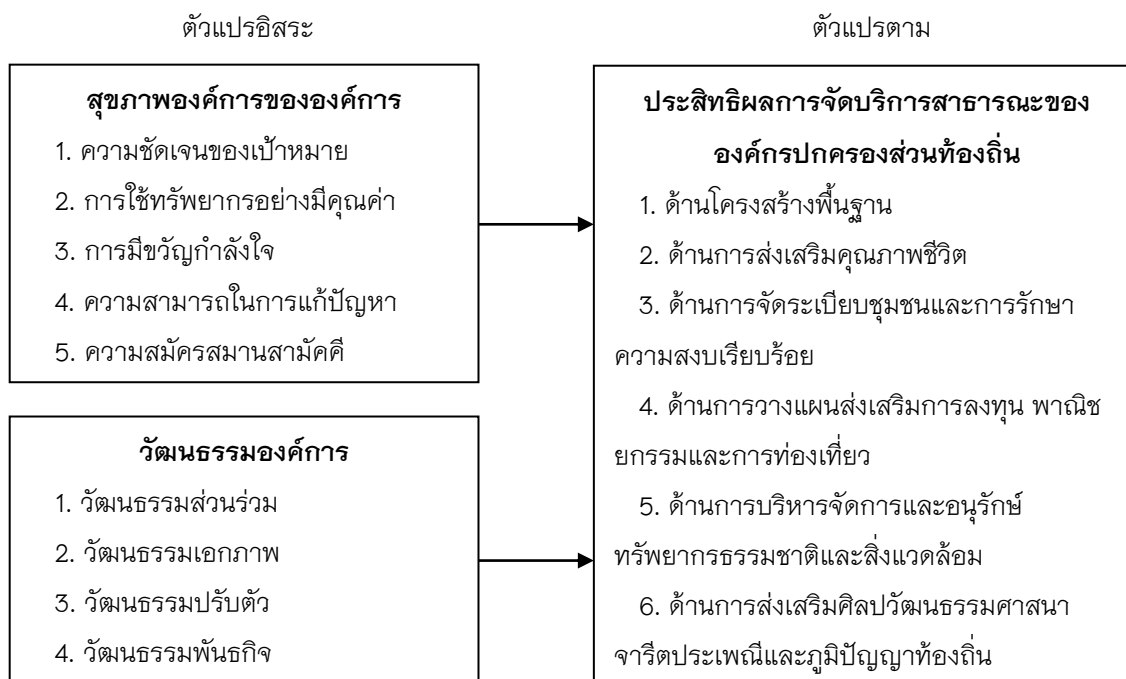
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของสุขภาพองค์การและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร โดยศึกษาว่าในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร มีสุขภาพองค์การ และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะอยู่ในระดับใด มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและส่งผลต่อกัน หรือไม่อย่างไร เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยเสนอให้กับคณะผู้บริหาร และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารงาน การให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความโปร่งใส ประชาชนตรวจสอบได้ โดยมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และส่งผลที่ดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสุขภาพองค์การ วัฒนธรรมองค์การ และประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร ตามการรับรู้ของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของสุขภาพองค์การ และวัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ 1) แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของ Mile (1973) โดยการคัดเลือกเฉพาะด้านที่มีความสอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ความชัดเจนของเป้าหมาย การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า การมีขวัญกำลังใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสมัครสมานสามัคคี 2) องค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์การ ของ Denison (1990) และ 3) ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้จัดแบ่งกรอบการให้บริการสาธารณะออกเป็น 6 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, หน้า 24) มาประยุกต์ บูรณาการ และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 742 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2563)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 253 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (ลิน พันธุ์พิณี, 2554, หน้า 137) โดยเลือกวิธีการสุ่มแบบเทียบสัดส่วน (Proportional sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สุขภาพองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 วัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended form)

โดยแบบสอบถามได้ค่า IOC ระหว่าง .80-1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .394-.856 และ ค่าความเชื่อมั่นภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ .869

นำแบบสอบถามได้นำไปเสนอขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ จากสถาบันวิจัยและพัฒนาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามตามที่คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์เสนอแนะมา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ถึงนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 253 คน

2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบ สอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 253 คน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในเขต อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการแจกแบบสอบถาม

4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วลงรหัส (Coding form)

3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคล ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 สุขภาพองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอพรหมานิคม ตอนที่ 3 วัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม และตอนที่ 4 วัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.5 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาสุขภาพองค์การ และวัฒนธรรมองค์การ มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัด สกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยกำหนดระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวน 253 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.36 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 45.06 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.08 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 11-20 ปี ร้อยละ 47.43 มีตำแหน่งเป็นข้าราชการ ร้อยละ 45.85 และทำงานในสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลข้างมิ่ง ร้อยละ 13.44

2. ผลการวิเคราะห์ระดับสุขภาพองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสุขภาพองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	สุขภาพองค์การ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ความชัดเจนของเป้าหมาย	3.46	0.65	ปานกลาง
2	การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า	3.49	0.63	ปานกลาง
3	การมีขวัญกำลังใจ	3.41	0.71	ปานกลาง
4	ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.50	0.64	ปานกลาง
5	ความสมัครสมานสามัคคี	3.43	0.70	ปานกลาง
รวม		3.46	0.57	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า สุขภาพองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีสุขภาพองค์การอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X}=3.50$) รองลงมาคือ ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า ($\bar{X}=3.49$) ด้านความชัดเจนของเป้าหมาย ($\bar{X}=3.46$) ด้านความสมัครสมานสามัคคี ($\bar{X}=3.43$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีขวัญกำลังใจ ($\bar{X}=3.41$)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับวัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	วัฒนธรรมองค์การ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	วัฒนธรรมส่วนร่วม	3.59	0.70	มาก
2	วัฒนธรรมเอกภาพ	3.57	0.61	มาก
3	วัฒนธรรมปรับตัว	3.49	0.62	ปานกลาง
4	วัฒนธรรมพันธกิจ	3.58	0.68	มาก
รวม		3.56	0.57	มาก

จากตาราง 3 พบว่า วัฒนธรรมองค์การขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมส่วนร่วม ($\bar{X}=3.59$) รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรมพันธกิจ ($\bar{X}=3.58$) มีวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมากด้านวัฒนธรรมเอกภาพ ($\bar{X}=3.57$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วัฒนธรรมปรับตัว ($\bar{X}=3.49$)

4. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	โครงสร้างพื้นฐาน	3.71	0.68	มาก
2	การส่งเสริมคุณภาพชีวิต	3.54	0.66	มาก
3	การจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย	3.59	0.80	มาก
4	การวางแผนส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	3.45	0.62	ปานกลาง
5	การบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.60	0.82	มาก
6	การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมศาสนา จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.65	0.59	มาก
รวม		3.58	0.56	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X}=3.71$) รองลงมาคือ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมศาสนา จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}=3.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวางแผนส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.45$)

**5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของสุขภาพองค์การที่ส่งผลประสิทธิภาพการ
จัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร**

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของสุขภาพองค์การที่ส่งผลประสิทธิภาพการจัดบริการ
สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	t	P-value
(Constant)	2.006	.193		10.404	.000
ความชัดเจนของเป้าหมาย	.057	.075	.066	.760	.448
การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า	.106	.077	.121	1.376	.170
การมีขวัญกำลังใจ	.040	.064	.051	.617	.538
ความสามารถในการแก้ปัญหา	.020	.080	.023	.257	.797
ความสมัครสมานสามัคคี	.276	.065	.347	4.260	.000***

R=.499, R²=.249, R^{2Ad}=.233, F=16.336, Sig=.000**

จากตาราง 5 พบว่า ของสุขภาพองค์การ ด้านความสมัครสมานสามัคคี (β =.347) มีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัด
สกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายระดับประสิทธิภาพการจัดบริการ
สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 23.30
(R^{2Ad}=.233) ส่วนสุขภาพองค์การ ด้านอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

**6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของวัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลประสิทธิภาพการ
จัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร**

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของวัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลประสิทธิภาพการจัดบริการ
สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	t	P-value
(Constant)	1.173	.165		7.119	.000
วัฒนธรรมส่วนร่วม (CUL ₁)	.199	.059	.251	3.369	.001**
วัฒนธรรมเอกภาพ (CUL ₂)	.222	.064	.245	3.453	.001**
วัฒนธรรมปรับตัว (CUL ₃)	.147	.065	.164	2.268	.024*
วัฒนธรรมพันธกิจ (CUL ₄)	.108	.060	.131	1.805	.072

R=.692, R²=.478, R^{2Ad}=.470, F=56.874, Sig=.000**

จากตาราง 6 พบว่า ของวัฒนธรรมองค์การ ด้านวัฒนธรรมส่วนร่วม (β =.251) ด้านวัฒนธรรม
เอกภาพ (β =.245) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวัฒนธรรมปรับตัว (β =.

164) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถรวมกันทำนายระดับประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 47.00 ($R^{2Ad}=.470$) ส่วนด้านวัฒนธรรมพันธุกิจ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสุขภาพองค์การที่ส่งผลประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า สุขภาพองค์การ ด้านความสมัครสมานสามัคคี ($\beta=.347$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายระดับประสิทธิผลการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 23.30 ($R^{2Ad}=.233$) จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สุขภาพองค์การมีความสำคัญต่อองค์การและเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงประสิทธิผลขององค์การ สุขภาพองค์การเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้องค์การมีสุขภาพสมบูรณ์ ทำให้องค์การได้รับความไว้วางใจจากสังคมหรือผู้มารับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้เกิดการเชื่อถือและการยอมรับเกิดขึ้น ช่วยทำให้องค์การเติบโตและอยู่รอดอย่างยั่งยืน สมาชิกในองค์การก็จะมีความสุข ส่งผลให้องค์การดำเนินการบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปฏิบัติงานตามแนวทางของสุขภาพองค์การที่ดี ย่อมทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันหากไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางของสุขภาพองค์การที่ดี ก็ย่อมทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ สุขภาพองค์การเป็นเกณฑ์หนึ่งที่เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การ เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานภายในองค์การ องค์การสุขภาพดี แสดงว่าการบริหารประสบความสำเร็จขององค์การสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น สมาชิกในองค์การมีความสุข มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ระบบงานย่อยในองค์การมีกิจกรรมร่วมกัน และสานสัมพันธ์กันดีและองค์การมีผลผลิตในระดับสูง ซึ่ง Hoy & Forsyth (1986, p. 156) ได้ให้ความหมายของสุขภาพองค์การไว้อย่างน่าสนใจว่าเป็นภาวะการณ์ปฏิบัติงานขององค์การตามภารกิจ และการได้ตอบสนองการกระทำตามหน้าที่สำคัญของระบบสังคมด้านการปรับตัว การทำให้บรรลุเป้าหมาย การบูรณาการ และการรักษาระเบียบแบบแผนขององค์การ ทำให้องค์การมีความพร้อมที่จะคงอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ในระบบสังคมได้อย่างเหมาะสม และมีโอกาสที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้องค์การมีการพัฒนาก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลานาน โดยที่สุขภาพองค์การยังเป็นตัวบ่งชี้อย่างหนึ่งของความสำเร็จหรือประสิทธิผลขององค์การได้ด้วย โดยที่องค์การใดมีสุขภาพดีก็จะทำให้การบริหารองค์การนั้นมีประสิทธิผลในทางตรงข้าม ถ้าองค์การใดสุขภาพไม่ดี ก็จะทำให้การบริหารองค์การนั้นไม่มีประสิทธิผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy & Miskel (1991, pp. 394–395) ที่ว่าองค์การที่มีสุขภาพดีจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นองค์การที่มีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และหากองค์การใดที่มีสุขภาพดีแล้ว องค์การนั้นย่อมมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสาข์ ยัญฐะสิริ (2559) ได้ทำการวิจัย สุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนใน

โครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ของสภาการศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของ สภาการศึกษาไทย มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช สุริวงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมสุขภาพองค์การของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตรในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตรรายด้าน กับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตรในภาพรวม พบว่า สุขภาพองค์การของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตรในทางบวก ระหว่าง .046-.383 โดยสุขภาพองค์การด้านการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษามากกว่าสุขภาพองค์การด้านอื่น ๆ

ส่วนสุขภาพองค์การด้านอื่น ๆ อันได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา การมีขวัญกำลังใจ ความชัดเจนของเป้าหมาย และการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารและพนักงานในหน่วยงานบางส่วน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งขาดความร่วมมือกันในการทำงานขาดความสามัคคี เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ขาดการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขององค์กร ทำให้เกิดความตึงเครียดในหน่วยงานและการทำงาน พนักงานบางส่วนทำรู้สึกไม่มั่นคงและปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่ บางครั้งขาดความเต็มใจที่ได้ร่วมงานกับบุคคลอื่น ทำให้ไม่มีความสุขในการปฏิบัติงานประจำวัน เป้าหมายขององค์กรบางแห่งไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งขาดวัสดุ อุปกรณ์การทำงานอย่างเหมาะสม

2. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งผลประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม พบว่า วัฒนธรรมองค์กร ด้านวัฒนธรรมส่วนร่วม ($\beta=.251$) ด้านวัฒนธรรมเอกภาพ ($\beta=.245$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวัฒนธรรมปรับตัว ($\beta=.164$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมนิคม ได้ร้อยละ 47.00 ($R^{2Ad}=.470$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แบบวัฒนธรรมองค์กรก็เป็นหัวใจของความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเชื่อค่านิยมของสมาชิกในองค์กรที่ยึดถือร่วมกันองค์กรใด ๆ ที่มีการกำหนดระบบในการบริหารที่ดีมีระเบียบปฏิบัติงานที่ชัดเจน ย่อมนำมาสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ แต่อาจพบว่า คนในองค์กรขาดพลังในการขับเคลื่อนในการทำงานขาดความสามัคคีไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันก็จะไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะวัฒนธรรมที่อ่อนแอและเป็นอุปสรรคต่อการทำงานดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความเข้าใจเรื่องรูปแบบวัฒนธรรมองค์กรซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้้องค์การและองค์กรที่มีลักษณะการดำเนินงานเหมือนกันแต่ประสบความสำเร็จแตกต่างกัน องค์กรหลายแห่งทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจมักให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรม

องค์การและการมีอุดมการณ์ร่วมกันในการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลที่ตามมาคือทำให้องค์การมีวัฒนธรรมที่ดีและเข้มแข็ง และจะกลายเป็นกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานให้บุคลากรในหน่วยงานนั้นปฏิบัติตามไปในแนวทางเดียวกันจนเกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะขององค์การ โดยเฉพาะองค์การภาคธุรกิจเกี่ยวกับงานบริการนั้น ได้มุ่งเน้นการสร้าง “วัฒนธรรมการให้บริการ” ที่ให้ความสำคัญกับการตอบสนองลูกค้า องค์การจึงต้องเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในงานบริการ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ามากขึ้น ทำให้องค์การธุรกิจเหล่านั้นประสบความสำเร็จและสามารถยืนหยัดสร้างรากฐานที่มั่นคงมาได้จนถึงทุกวันนี้ ความสำเร็จขององค์การเหล่านั้นสามารถวัดได้จาก “ผลการดำเนินงาน” หรือ “ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน” ขององค์การ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรอนันต์ แสนศรี (2563) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของการรับรู้วัฒนธรรมองค์การและธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของที่ทำกรปกครองอำเภอแกลง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า วัฒนธรรมองค์การด้านวัฒนธรรมส่วนร่วม วัฒนธรรมเอกภาพ และวัฒนธรรมปรับตัว มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของที่ทำกรปกครองอำเภอแกลง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการดำเนินงานของที่ทำกรปกครองอำเภอแกลง จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 81.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยศวัตติ์ เชื้อวงศ์พรหม (2563) ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และวัฒนธรรมองค์การ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลด้านวัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลสูงสุด (β เท่ากับ .873) รองลงมาคือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (β เท่ากับ .360) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร และวัฒนธรรมองค์การ ร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 68.90 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพดล ไชยสุระ (2560) ที่ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ และธรรมาภิบาลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรง คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (0.06) ด้านวัฒนธรรมองค์การ (0.09) ด้านธรรมาภิบาล (0.89) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (0.62) ด้านวัฒนธรรมองค์การ (0.29) และรูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านวัฒนธรรมองค์การ ด้านธรรมาภิบาล และด้านประสิทธิผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square เท่ากับ 4.72 df เท่ากับ 29 P-value เท่ากับ 0.99 RMSEA เท่ากับ 0.13 CN เท่ากับ 672.09 GFI เท่ากับ 0.99 AGFI เท่ากับ 0.96) โดยปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 3 ปัจจัย สามารถอธิบายประสิทธิผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ได้ร้อยละ 33.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณิ มงคลพิทักษ์สุข (2560) ได้ทำการศึกษา วัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า วัฒนธรรมองค์การมีสหสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าสหสัมพันธ์คานอนิคอลเท่ากับ 0.88) ทั้งยังพบด้วยว่า รูปแบบวัฒนธรรมองค์การที่แตกต่างกันสามารถทำนายประสิทธิผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละตัวแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวัฒนธรรมพันธกิจเป็นวัฒนธรรมโดดเด่นที่สุดในบรรดาแบบวัฒนธรรมองค์การที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกตัวแบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลลักษณ์

ธนานันต์เมธี (2558) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของธรรมาภิบาลและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ธรรมาภิบาลและวัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนวัฒนธรรมพันธกิจไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานมีการกำหนดเป้าประสงค์ ทิศทางยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาประจำปีที่ชัดเจนอยู่แล้ว รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างตระหนักและยึดพันธกิจ เป้าหมายขององค์การเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ควรเสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพองค์การขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการมีขวัญกำลังใจ โดยผู้บริหารควรส่งเสริมและปลูกฝังให้บุคลากรในหน่วยงานรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้สึกเต็มใจที่ได้ร่วมงานกับบุคคลอื่นให้องค์การมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และด้านความสมัครสมานสามัคคี โดยการปลูกฝังให้บุคลากรในหน่วยงานรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกันเมื่อบางท่านทำงานบกพร่อง และมีความเคารพซึ่งกันและกัน

1.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ควรเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์การ ด้านวัฒนธรรมปรับตัว โดยการส่งเสริมและปลูกฝังให้บุคลากรในหน่วยงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมาปรับปรุงการดำเนินงาน และวัฒนธรรมเอกภาพ โดยารส่งเสริมและปลูกฝังให้บุคลากรในหน่วยงานมีการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันและให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรเป็นแนวทางเดียวกัน

1.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ควรเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และการส่งเสริมสนับสนุนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยควรเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ กีฬา ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา/ออกกำลังกาย และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระบบและนอกระบบของเยาวชน และวัยทำงานที่ขาดโอกาสมากที่สุด

1.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพองค์การ ด้านความสมัครสมานสามัคคี เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การ ด้านวัฒนธรรมส่วนร่วม ด้านวัฒนธรรมเอกภาพ และด้านวัฒนธรรมปรับตัว เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัย โดยทำการเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดสกลนคร เพื่อที่จะได้ทราบอิทธิพลของสุขภาพองค์การ และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอิทธิพลของสุขภาพองค์การ และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

- กมลลักษณ์ ธนาคันต์เมธี. (2558). *อิทธิพลของธรรมาภิบาลและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาองค์การ. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินงาน)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น.
- จิรประภา อัครบวร. (2549). *สร้างคนสร้างผลงาน*. กรุงเทพฯ: ก. พลพิมพ์.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2546). *ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ศิริภินท์.
- นงนุช สุริวงศ์. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นพดล ไชยสุระ. (2560). *อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์การ และธรรมาภิบาลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรอนันต์ แสนศรี. (2563). *อิทธิพลของการรับรู้วัฒนธรรมองค์การและธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของที่ทำกรปกครองอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2545). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ยศวดี เชื้อวงศ์พรหม. (2563). *อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และวัฒนธรรมองค์การ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วันวิสาข์ ยัญจุลสิริ. (2559). *สุขภาพองค์การกับการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ของสภากาชาดไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2551). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ส เจริญการพิมพ์.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒน์.
- สำนักงานท้องถิ่นอำเภอพรหมานนิคม. (2563). *ข้อมูลพื้นฐานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานนิคม จังหวัดสกลนคร*. สกลนคร: สำนักงานท้องถิ่นอำเภอพรหมานนิคม.
- อุษณีย์ มงคลพิทักษ์สุข. (2560). *วัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- อำนวยการ บัญญัตินโมไตร. (2558). *แนวความคิดจัดทำบริการสาธารณะของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. *วารสารการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 6 : 25-37.
- Clark, E. and M.Fairman. (1998) "Organization Health: A Significant Force in Planned Change." *NASSP-BULLETIN* 67.

- Denison, Daniel R. (1990). *Corporate culture and organizational effectiveness*. New York: John Wiley Publisher.
- Hoy , W.K. and Ferguson, J. (1985). A Theoretical Frame work and Exploration of Organizational Effectiveness in School. *Educational Administration Quarterly*, 21 (2):121–122.
- Hoy, Wayne K. and Forsyth P. B. (1986). *Effective Supervision: Theory into Practice*. New York: Random House.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G, Miskel. (1991). *Educational Administration: Theory, Research and Practice*. (2thed.) Mc Graw – Hill International Edition.
- Hoy and Miskel, (2013). Educational administration: Theory research and practice. Recherche, 67, 02.
- Jack C. Plano and Others. (1973). *Political Science Dictionary*. Illinois: The Dry Press.
- Mile, Matthew B. (1973) "*Planned Change and Organization Health: Fingere and Ground*." Educational Administration and the Behavioral Science: A systems Perspcetip. Boston: Allyn and Bacon.